

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0010/2012

10.1.2012

SPRÁVA

o zahraničnej politike EÚ voči skupine BRICS a ďalším rozvíjajúcim sa
mocnostiam: ciele a stratégie
(2011/2111(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Jacek Saryusz-Wolski

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
ODÔVODNENIE	15
STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ	17
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	21

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o zahraničnej politike EÚ voči skupine BRICS a ďalším rozvíjajúcim sa mocnostiam: ciele a stratégie (2011/2111(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 21 Zmluvy o Európskej únii, najmä na jeho písmeno h), v ktorom sa uvádza, že Únia vymedzuje a uskutočňuje spoločné politiky a činnosti a pracuje na dosahovaní vysokého stupňa spolupráce vo všetkých oblastiach medzinárodných vzťahov s cieľom presadzovať medzinárodný systém založený na posilnenej mnohostrannej spolupráci a dobrej správe vecí verejných v celosvetovom meradle,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2010 o výročnej správe Rady pre Európsky parlament o hlavných aspektoch a základných možnostiach spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) za rok 2008 predloženej Európskemu parlamentu v rámci uplatňovania časti II oddielu G ods. 43 medziinštitucionálnej dohody zo 17. mája 2006²,
- so zreteľom na závery Európskej rady zo 16. septembra 2010, pokiaľ ide o vzťahy EÚ s jej strategickými partnermi,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. apríla 2011 o migračných tokoch vznikajúcich z dôvodu nestability: rozsah a úloha zahraničnej politiky EÚ³,
- so zreteľom na svoje odporúčanie Rade z 8. júna 2011 k 66. zasadnutiu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2011 o účinnej stratégii pre oblasť surovín pre Európu⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júla 2011 o vonkajších politikách EÚ na podporu demokratizácie⁶,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o finančnom rámci na roky 2014 – 2020 s názvom Rozpočet stratégie Európa 2020 (COM(2011)0500),
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,

---

¹ Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0060.

³ Prijaté texty, P7_TA(2011)0121.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2011)0255.

⁵ Prijaté texty, P7_TA(2011)0364.

⁶ Prijaté texty, P7_TA(2011)0334.

- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanovisko Výboru pre rozvoj (A7-0010/2012),
- A. keďže rastúci politický a hospodársky význam Brazílie, Ruska, Indie, Číny a Južnej Afriky (skupina BRICS) zvyšuje význam týchto krajín z hľadiska zahraničnej politiky;
  - B. keďže skupina BRICS a ďalšie krajiny s rozvíjajúcou sa ekonomikou by mohli nadobudnúť značný význam v rámci zahraničnej politiky na celosvetovej úrovni, ak sa ich hospodársky rast bude naďalej posilňovať;
  - C. keďže sa predpokladá, že sedem rýchlo sa rozvíjajúcich krajín (Brazília, Rusko, India, Čína, Indonézia, Mexiko a Turecko) bude mať v roku 2050 väčšie hospodárstva ako krajiny skupiny G7 spolu (USA, Japonsko, Kanada, Spojené kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko a Taliansko); keďže z hľadiska hrubého domáceho produktu sa očakáva, že Čína sa do roku 2020 stane najväčším svetovým hospodárstvom; keďže India by sa do roku 2050 mohla stať najrýchlejšie sa rozvíjajúcim hospodárstvom sveta; keďže Čína, USA a India by v roku 2050 mohli spolu tvoriť 50 % svetového hospodárstva; keďže EÚ by mohla mať všeobecne porovnateľný význam ako ktorákoľvek z týchto krajín, ak bude konať ako jeden silný politický celok; keďže takýto porovnateľný význam je kľúčom k udržaniu politickej sily a schopnosti pokračovať v presadzovaní všeobecných hodnôt v rysujúcom sa novom systéme globálneho riadenia založenom na multipolarite; keďže by sa to malo diať v rámci zahraničnopolitického prístupu zameraného na podporu partnerstva, spolupráce a spoločného riadenia založeného na spoločných hodnotách;
  - D. keďže upevňovaním pozície mocností so silnou hospodárskou a zahraničnou politikou, akými sú krajiny BRICS, vznikol systém založený na multipolarite, v rámci ktorého sa o pozíciu svetového lídra delí čoraz viac krajín a regionálnych zoskupení krajín; keďže takýto systém založený na multipolarite má za následok postupné presúvanie hospodárskej sily vo svete ku skupine BRICS a ďalším krajinám s rozvíjajúcou sa ekonomikou a môže viesť aj k posunu vodcovstva a pozitívneho vplyvu z hľadiska zahraničnej politiky z etablovaných mocností na rozvíjajúce sa mocnosti; keďže súčasná hospodárska kríza urýchlila prechod smerom k systému založenému na multipolarite; keďže vznik nových globálnych hráčov sa môže ukázať ako cenná príležitosť nadviazať konštruktívne partnerstvo medzi vyspelými mocnosťami a rozvíjajúcimi sa hospodárstvami a spoločne konať vo veci globálnych problémov a otázok;
  - E. keďže nadnárodné problémy, akými sú zmena klímy, otázky týkajúce sa celosvetovej regulácie, prístup k surovinám a vzácnym zeminám, terorizmus, boj proti medzinárodným radikálnym hnutiam, trvalo udržateľný rozvoj a celosvetová politická stabilita a bezpečnosť, si budú vyžadovať inkluzívny prístup založený na pravidlách, partnerstve, spoločných hodnotách, konsenze, dôsledných konzultáciách a úzkej spolupráci s novými rýchlo sa rozvíjajúcimi mocnosťami, ak sa majú nájsť skutočne spoločné a účinné riešenia nadnárodných problémov; keďže EÚ by v tejto súvislosti mohla a mala prevziať iniciatívu;
  - F. keďže bez nového inkluzívneho systému globálneho riadenia založeného na úzkej súčinnosti a spolupráci so skupinou BRICS a ostatnými krajinami s rozvíjajúcou sa ekonomikou budú krajiny málo motivované spolupracovať na medzinárodnej úrovni a postupovať spoločne v hlavných otázkach celosvetového významu a hrozí riziko i)

politickej a hospodárskej rozdrobenosti a vzniku konkurujúcich si svetových programov a oddelených regionálnych oblastí, ii) rozpadu celosvetových hospodárskych štruktúr a investičných tokov a iii) vytvorenia regionálnych zoskupení vplyvu s veľmi slabou medzinárodnou koordináciou a bez možnosti spoločných riešení nadnárodných výziev;

- G. keďže veľké demografické rozmery skupiny BRICS a ostatných rozvíjajúcich sa mocností v porovnaní s klesajúcou demografickou krivkou Západu zabezpečia týmto krajinám väčšie právomoci na medzinárodných fórach, pretože skupina BRICS a ostatné rozvíjajúce sa mocnosti budú môcť žiadať o väčšie zastúpenie veľkej väčšiny svetového obyvateľstva; keďže to znamená potrebu reformovať systém globálneho riadenia a štruktúru riadenia medzinárodných organizácií tak, aby lepšie odrážali nové hospodárske a politické prostredie a naďalej si udržali ústrednú úlohu v budovaní celosvetového konsenzu a procesoch rozhodovania;
- H. keďže súčasná hospodárska kríza a rozpočtové obmedzenia EÚ a USA so sebou prinášajú aj naliehavú potrebu spájať zdroje s inými rozvíjajúcimi sa mocnosťami v záujme zabezpečenia jednotnej a účinnej globálnej štruktúry bezpečnosti a stability a účinného zasahovania v citlivých oblastiach na základe spoločných cieľov a koordinovaných stratégií a úsilia;
- I. keďže úspešný prechod na hospodárstvo stredných príjmov môže za určitých podmienok pomôcť rozvoju umiernennej zahraničnej politiky orientovanej na stabilitu; keďže v niektorých krajinách skupiny BRICS a ďalších rýchlo sa rozvíjajúcich krajinách však upevnenie ich hospodárskej a politickej moci nemalo za následok takýto prechod;
- J. keďže napriek nedávnemu výraznému hospodárskemu rastu väčšiny krajín BRICS patria tieto krajiny zároveň ku krajinám s absolútne najvyššou koncentráciou chudoby na svete; keďže to preukazuje, že rýchly hospodársky rast bez rastu v prospech chudobných a vytvorenia záchranných sietí môže vo veľkej väčšine prípadov viesť k zvýšeniu nerovností;
- K. keďže skupina BRICS a súčasné rýchlo sa rozvíjajúce ekonomiky nepredstavujú ani nezahŕňajú formálne zoskupenie krajín, ktoré by mali zohrávať osobitnú úlohu v medzinárodných záležitostiach, a keďže EÚ by preto mala rozvíjať vzťah s každou z týchto krajín a mala by pritom brať do úvahy ich jedinečnosť a osobitné ciele a zámery zahraničnej politiky; keďže EÚ by mala investovať do strategického partnerstva s každou z krajín skupiny BRICS a s ostatnými krajinami s rozvíjajúcou sa ekonomikou, pretože zohrávajú čoraz významnejšiu úlohu na medzinárodnej scéne, a to najmä v medzinárodných organizáciách, akou je napríklad OSN, ako do prostriedku na presadzovanie spoločných cieľov, a to mieru a celosvetovej bezpečnosti, zásad právneho štátu v domácom i medzinárodnom meradle, podpory ľudských práv, demokracie, trvalo udržateľného rozvoja a globálnej finančnej regulácie;
- L. keďže skupina BRICS a ďalšie krajiny s rozvíjajúcou sa ekonomikou potrebujú stabilné zahraničnopolitické usporiadanie a stabilné regulačné a verejnopolitické prostredie, ktoré dokážu zachovať záujmy a investície do ich hospodárstiev a spoločností; keďže skupina BRICS a ďalšie krajiny s rozvíjajúcou sa ekonomikou potrebujú investovať do upevňovania demokratickej, politickej, hospodárskej a sociálnej stability a byť v tomto upevňovaní podporované;

- M. keďže EÚ musí ako subjekt podporujúci partnerstvo a inkluzívne riadenie zohrávať hlavnú úlohu v presune globálnej moci, musí však konať rýchlo, ak si chce udržať svoj vplyv (inak by mohla byť strategicky vytlačená mimo diania); keďže to bude mať za následok strategické zmeny nielen v rámci EÚ, ale aj s ohľadom na jej zahraničnú politiku, okrem iného aj zavedenie väčšej politickej súdržnosti;
- N. keďže na konci svojho tretieho stretnutia, ktoré sa uskutočnilo 14. apríla 2011, vedúci predstavitelia skupiny BRICS vydali spoločné vyhlásenie, v ktorom vyzývajú na väčšiu medzinárodnú spoluprácu a na posilnenie globálneho riadenia a vyjadrujú podporu mnohostrannej diplomacii s Organizáciou Spojených národov a krajinami G20; keďže všetkých päť krajín skupiny BRICS bolo počas roka 2011 súčasne prítomných v Bezpečnostnej rade OSN; keďže skupina BRICS vyzvala na zmenu v riadiacich štruktúrach medzinárodných finančných inštitúcií a OSN tak, aby tieto štruktúry odrážali zmeny v svetovom hospodárstve a lepšie riadili dnešné globálne problémy;
- O. keďže skupina BRICS vykazuje významné odchýlky vo svojich politických a hospodárskych systémoch, demografických a sociálnych trendoch a vyhliadkach zahraničnej politiky;
- P. keďže v záveroch Európskej rady zo 16. septembra 2010 sa zdôrazňuje, že v súlade s Lisabonskou zmluvou a s Európskou bezpečnostnou stratégiou by EÚ a jej členské štáty mali konať strategickejšie, aby na medzinárodnej scéne zabezpečili skutočný význam Európy a aby strategické partnerstvá EÚ s kľúčovými svetovými aktérmi poskytovali užitočný nástroj na presadzovanie európskych cieľov a záujmov;
- Q. keďže súčasné obchodné dohody medzi EÚ a krajinami skupiny BRICS sú nielen vzájomne výhodné z hospodárskeho hľadiska, ale aj pre obe strany politicky prínosné;
- R. keďže EÚ by mala zohrávať aktívnu úlohu pri budovaní inkluzívneho a reprezentatívneho systému Organizácie Spojených národov založeného na partnerstve, ktorý môže účinne prispievať ku globálnemu riadeniu a riešeniam, mieru a bezpečnosti, demokracii, dodržiavaniu ľudských práv a medzinárodnému poriadku založenému na zásadách právneho štátu; keďže EÚ sa v súlade s článkom 21 ZEÚ oficiálne zaviazala k účinnému multilateralizmu v centre so silnou OSN;
- S. keďže EÚ celé roky rozvíjala strategické dvojstranné partnerstvá s krajinami skupiny BRICS na základe spoločných hodnôt a záujmov zameraných na skvalitnenie vzťahov a rozširovanie spolupráce na všetkých úrovniach; keďže tieto strategické partnerstvá sa často ukázali ako neprimerané, najmä vzhľadom na podporu demokracie, posilnenie zásad právneho štátu a definovanie spoločného prístupu k riešeniu konfliktov;
- T. keďže je naliehavo potrebné hľadať spôsoby posilnenia spolupráce v rámci systému Organizácie Spojených národov a v rámci skupín vedúcich krajín (G7, G20) a zlepšenia spôsobu koordinácie ich práce;
- U. keďže skupina G20, ktorej členovia tvoria 88 % celkového HDP a 65 % obyvateľstva na svete, sa síce stala dôležitým fórom spolupráce na celosvetovej úrovni, ale treba vyriešiť problém jej reprezentatívnosti a určiť jej presnú úlohu v rámci multilaterálnej štruktúry;

1. zdôrazňuje, že súčasná hospodárska kríza poukázala na vzájomnú závislosť rozvinutých mocností a skupiny BRICS a ďalších rýchlo sa rozvíjajúcich krajín; poukazuje na úzke vzájomné prepojenie medzi stabilným hospodárskym rastom rozvinutých ekonomík a stabilným hospodárskym rastom rozvíjajúcich sa ekonomík; vyzdvihuje pozitíva takejto závislosti a vzájomný prospech z politických a hospodárskych väzieb medzi rozvinutými a rozvíjajúcimi sa ekonomikami; domnieva sa, že EÚ a jej členské štáty by sa preto mali usilovať o ďalší politický dialóg a porozumenie so skupinou BRICS a ostatnými rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami, a to aj individuálne, v duchu partnerstva a s celkovým zámerom dosiahnuť nový inkluzívny systém riadenia; okrem toho sa domnieva, že pravidelné stretnutia na vysokej úrovni medzi EÚ a jednotlivými krajinami skupiny BRICS by predstavovali cennú príležitosť na vybudovanie vzťahov založených na dôvere, na zladenie pozícií a povzbudenie krajín skupiny BRICS na prevzatie väčšej zodpovednosti v rámci nového systému globálneho riadenia, a to na základe spoločnej zodpovednosti, spoločných prístupov a užšie koordinovaných krokov; vyjadruje názor, že pri dosahovaní týchto cieľov by cennú súčinnosť mohol poskytnúť nástroj strategického partnerstva;
2. domnieva sa, že vzťahy medzi etablovanými mocnosťami na jednej strane a krajinami skupiny BRICS a ďalšími rozvíjajúcimi sa mocnosťami na druhej strane si zachovávajú dôležitý hospodársky rozmer, ale sú v prvom rade politického zamerania a mali by preto mať politický rámec, pretože všetky zainteresované krajiny majú spoločný záujem o zabezpečenie účinného systému globálneho riadenia a o spoločné riešenie tých rizík celosvetovej stability a bezpečnosti, ktoré môžu obmedzovať trvalo udržateľný celosvetový hospodársky rast a jeho možnosti do budúcnosti, a to v duchu spolupráce a konzultácií a zblížovania politických názorov; žiada preto posilnenie spolupráce medzi EÚ a krajinami skupiny BRICS, a to aj pokiaľ ide o partnerstvá s jednotlivými krajinami skupiny BRICS, vo všetkých otázkach medzinárodného záujmu;
3. zdôrazňuje, že kým krajiny skupiny BRICS môžu zastávať podobné názory z hľadiska zahraničnej politiky, vyznačujú sa veľkými rozdielmi, pokiaľ ide o politické, hospodárske a sociálne otázky; poukazuje najmä na skutočnosť, že ich politické systémy sú odlišné, od silných autoritárskych režimov až po dôveryhodné a stabilné demokracie; v tejto súvislosti vyzýva EÚ, aby posilnila vzťahy a rozvíjala súčinnosť zvlášť s tými krajinami skupiny BRICS, ktoré majú naozaj rovnaké demokratické hodnoty a rešpektujú ich a usilujú sa o sociálne trhové hospodárstvo;
4. domnieva sa, že v súvislosti so vznikom nových mocností so silnou hospodárskou a zahraničnou politikou sa neznižuje vplyv EÚ, ale EÚ bude zohrávať dôležitú úlohu pri presadzovaní spoločného dohovoru o zvolených politikách a mala by sa preukázať ako vodca pri riešení celosvetových problémov; zastáva názor, že EÚ a jej transatlantickí partneri by sa mali zamerať na dosahovanie nevyhnutných úspor z rozsahu a vyvíjanie cieleného úsilia na zabezpečenie konštruktívnej a účinnej spolupráce s rozvíjajúcimi sa mocnosťami na dvojstrannej, ako aj mnohostrannej úrovni v duchu skutočného partnerstva a dobrej spolupráce; poukazuje na potrebu vytvoriť inkluzívny systém globálneho riadenia, ktorý bude založený na súčinnosti a spolupráci so skupinou BRICS a podľa potreby s ďalšími rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami v prospech všetkých; ďalej poukazuje na kľúčovú úlohu EÚ a jej transatlantických partnerov pri presadzovaní inkluzívneho systému globálneho riadenia; zdôrazňuje, že EÚ by mala konať strategickjšie, aby na medzinárodnej scéne zabezpečila skutočný význam Európy, a to

najmä riadením následkov vzájomnej závislosti, podnecovaním reforiem globálneho riadenia a mobilizáciou spoločných krokov v oblastiach ako právny štát, trvalo udržateľné životné prostredie a regionálna bezpečnosť prostredníctvom konštruktívnej interakcie so skupinou BRICS a s ďalšími rozvíjajúcimi sa mocnosťami;

5. víta koncepciu bilaterálnych strategických partnerstiev a naliehavo žiada Radu a ESVČ, aby určili rozsah tejto koncepcie; považuje strategické partnerstvá za sľubný nástroj, ktorý môže potenciálne transformovať štruktúru a napredovanie vzťahov EÚ s kľúčovými aktérmi na celosvetovej scéne vrátane krajín skupiny BRICS a ďalších rozvíjajúcich sa mocností; odporúča, aby EÚ použila tento nástroj na pokračovanie vo viacstranných a dvojstranných programoch, ako aj na rozvíjanie zmysluplných prepojení medzi nimi; zdôrazňuje, že vnútorná súdržnosť je základom toho, aby mohla EÚ konať a byť vnímaná ako skutočný strategický partner krajín skupiny BRICS a ďalších rozvíjajúcich sa mocností;
6. poznamenáva, že v minulosti sa zdalo, že krajiny skupiny BRICS v určitých prípadoch koordinovali svoje postoje v rámci zahraničnej politiky v Bezpečnostnej rade OSN, najmä na začiatku líbyjskej a sýrskej krízy a ďalej odložením hlasovania o úlohe EÚ vo Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov a prijatím zhodujúcich sa stanovísk k Pobrežiu Slonoviny a Sudánu; v tejto súvislosti poukazuje na to, že sa zdá, že skupina BRICS možno spochybňuje súčasný systém medzinárodného riadenia, ale že demokratický dialóg, politická angažovanosť, a to aj individuálne, a skutočné partnerstvo môžu vyniesť do popredia pozitívne synergie a uľahčiť nový inkluzívny systém globálneho riadenia; domnieva sa, že EÚ by mala náležite zohľadniť nový význam, ktorý skupina BRICS a ďalšie rozvíjajúce sa mocnosti nadobudli z politického a ekonomického hľadiska, keďže to môže prispieť k systematickej reforme globálneho riadenia založenej na platforme zblíženia bez akéhokoľvek destabilizačného vplyvu;
7. konštatuje, že krajiny skupiny BRICS preukázali schopnosť regionálnej integrácie, a teda aj schopnosť zapojiť sa do systémov riadenia založených na multipolarite; domnieva sa, že je to tiež prejavom potenciálneho záujmu krajín skupiny BRICS prispievať ku globálnemu riadeniu; zastáva preto názor, že krajiny skupiny BRICS a ďalšie rýchlo sa rozvíjajúce krajiny sú v procese definovania svojho strategického smerovania v oblasti zahraničnej politiky, a stávajú sa tak partnermi rozvinutých mocností a prívržencami systému globálneho riadenia založeného na všeobecných hodnotách, partnerstve a začlenení;
8. domnieva sa, že v zmysle svojich politických a hospodárskych záujmov a rozsahu, regionálnej úlohy a aspirácií sa možno krajiny skupiny BRICS pokúšajú konať ako skupina v oblasti zahraničnej politiky, ale uznáva, že dôležité sú aj jednotlivé rozmery; v tejto súvislosti sa domnieva, že EÚ by sa okrem zamerania sa na skupinu BRICS ako na možnú súdržnú skupinu štátov v oblasti zahraničnej politiky mala zamerať aj na jednotlivé krajiny skupiny BRICS a zároveň si zachovať systematický a koordinovaný prístup; v tomto ohľade zastáva názor, že takýto prístup umožní EÚ vytvoriť úspory z rozsahu prostredníctvom partnerstiev s jednotlivými krajinami skupiny BRICS, maximalizovať svoje záujmy a úlohu v rôznych regiónoch a prispieť k upevneniu multipolárneho usporiadania s politickou a hospodárskou rovnováhou medzi rozvinutými a rozvíjajúcimi sa hospodárstvami na základe inkluzívneho systému založeného na dialógu, partnerstve

a dvojstranných a viacstranných partnerstvách;

9. ďalej sa domnieva, že výrazné rozdiely v politických a hospodárskych systémoch, demografických a sociálnych trendoch a vyhlídkach zahraničnej politiky krajín skupiny BRICS by sa mali premietnuť a odrážať v prepracovanej politike EÚ voči týmto krajinám zacielenej na vytvorenie synergií s jednotlivými krajinami skupiny BRICS a ďalšími rozvíjajúcimi sa krajinami a na zabránenie vytvoreniu alebo posilneniu možných súdržných alternatívnych skupín štátov v oblasti zahraničnej politiky; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabránili upevňovaniu blokov rozvinutých a rozvíjajúcich sa mocností a strategickú hospodársku súťaž medzi týmito blokmi; uvádza, že v záujme podpory spoločných medzinárodných krokov a reformy globálneho riadenia musí EÚ využiť rôzne dvojstranné, viacstranné a neštátne vzťahy, ako aj koalície založené na riešení spoločnej problematiky, ktoré presahujú rámec rozdelenia sveta na rozvinuté a rozvíjajúce sa krajiny;
10. domnieva sa, že EÚ by mala sformulovať svoju pozíciu týkajúcu sa užších vzťahov s krajinami BRICS, a to aj so zreteľom na skutočnosť, že vízia EÚ a týchto krajín, pokiaľ ide o záväzky a inštitucionalizované režimy, nemusí byť nevyhnutne vždy rovnaká; domnieva sa tiež, že podporu účinného multilateralizmu zo strany krajín BRICS možno získať výmenou za výraznejšie zastúpenie v príslušných medzinárodných inštitúciách; trvá na tom, že výzvy súvisiace s rastom vplyvu krajín BRICS by sa mali vnímať ako príležitosť, nie ako problém;
11. zastáva názor, že vzťahy so skupinou BRICS by sa mali budovať na dvojstranných dialógoch zameraných na presadenie ďalšej demokratizácie a posilnenie právneho štátu, dobrého riadenia, zblíženia v oblasti právnych predpisov, koordinácie spoločných pozícií na medzinárodných fórach a pevnejších vzťahov s EÚ a na rozvíjanie týchto aspektov;
12. zdôrazňuje význam Brazílie ako vedúcej mocnosti v procese regionálnej integrácie zoskupenia krajín MERCOSUR; víta obnovený spoločný akčný plán strategického partnerstva EÚ a Brazílie na roky 2012 – 2014 a vzájomné záväzky, ktoré boli prijaté v oblastiach podpory demokracie a reforiem viacstranného systému riadenia; naliehavo vyzýva obe strany, aby rešpektovali svoje záväzky a prispeli k reforme svetovej finančnej štruktúry; pripomína ponuku prezidenta Rousseffa týkajúcu sa podpory EÚ na prekonanie krízy štátneho dlhu a berie na vedomie existenciu vzájomného vzťahu medzi nimi; vyjadruje podporu vyváženému a spravodlivému uzavretiu rozvojového programu z Dauhy a dohody o pridružení medzi EÚ a zoskupením krajín MERCOSUR, ktorá bude najdôležitejšou dohodou o pridružení, akú kedy EÚ podpísala, a bude sa týkať 750 miliónov ľudí a obchodu v hodnote 125 miliárd dolárov ročne; berie na vedomie žiadosť Brazílie o úplnú liberalizáciu vízového režimu a žiada Európsku komisiu, aby v tejto súvislosti predložila návrh;
13. zdôrazňuje nenahraditeľnú úlohu strategického partnerstva EÚ a Ruska pri udržiavaní mieru a bezpečnosti v Európe, pri posilňovaní obchodu a hospodárskeho rozvoja, pri zachovaní energetickej bezpečnosti a riešení nadnárodných problémov; domnieva sa, že z dlhodobého hľadiska by vzostup ázijských mocností mohol uľahčiť ďalšie zosúladenie záujmov a užšiu strategickú spoluprácu medzi EÚ a Ruskom; je presvedčený, že takáto spolupráca je rozhodujúca pre pokrok v otázkach celosvetového významu, akou je

nešírenie jadrových zbraní, terorizmus, zmena klímy alebo nezákonné prist'ahovalectvo;

14. zdôrazňuje význam a potenciál strategického partnerstva medzi EÚ a Indiou; domnieva sa, že v súčasnej celosvetovej hospodárskej kríze by sa otázky ako sociálna kríza, zmena klímy, migračné toky a celosvetová bezpečnosť mali riešiť v rámci komplexnejšieho partnerstva medzi Indiou a EÚ; konštatuje tiež, že prebiehajúce rokovania o dohode o voľnom obchode posilňujú vzťahy medzi EÚ a Indiou; domnieva sa však, že tieto vzťahy by sa nemali obmedzovať len na obchodné záležitosti; privítal by opätovné zriadenie partnerského zoskupenia k delegácii Európskeho parlamentu pre vzťahy s Indiou, ktoré by nadviazalo na skúsenosti skupiny priateľstva medzi Indiou a Európou, ktorá existovala v indickom parlamente pred voľbami v roku 2009;
15. zdôrazňuje význam Číny ako hlavnej hospodárskej mocnosti a vyzdvihuje jej zásadnú úlohu pri celosvetovej hospodárskej obnove; v tejto súvislosti pripomína, že je potrebné, aby Čína desať rokov po vstupe do WTO splnila svoje záväzky v rámci tejto organizácie; ďalej vyzýva EÚ, jej členské štáty a Čínu, aby riešili spoločné problémy a hrozby ovplyvňujúce medzinárodný mier a bezpečnosť, a to najmä zlepšením spolupráce v rámci diplomatického riešenia jadrovej krízy v Iráne; naliehavo žiada obidve strany, aby podporili vyváženejší obchod medzi nimi, a to najmä posilnením ich snáh o uzavretie rokovaní o novej dohode o partnerstve a spolupráci, aby tento rámec naplnil potenciál strategického partnerstva medzi EÚ a Čínou;
16. upozorňuje na strategickú povahu vzťahov medzi EÚ a Južnou Afrikou; víta pozitívny výsledok štvrtého samitu EÚ – Afrika, ktorý sa konal v septembri 2011, najmä zblíženie názorov na situáciu v Líbyi; naliehavo žiada EÚ a Južnú Afriku, aby čím skôr uzavreli rokovania o novej dohode o hospodárskom partnerstve; uvádza, že vzhľadom na úspešný a mierový prechod Južnej Afriky k demokracii a jej úlohu regionálnej mocnosti, môže byť táto krajina hlavnou veľmocou pri presadzovaní demokracie, dobrého riadenia a regionálnej hospodárskej integrácie a podporovaní národného zmierenia v celej Afrike a kľúčovým partnerom pre EÚ v tomto úsilí; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce medzi EÚ a Južnou Afrikou v súvislosti so zmenou klímy, trvalo udržateľným rozvojom a reformami medzinárodných inštitúcií;
17. domnieva sa, že s ohľadom na narastajúcu dôležitosť skupiny BRICS a ďalších krajín s rozvíjajúcou sa ekonomikou a na rysujúci sa systém globálneho riadenia založený na multipolarite by sa skupina G20 mohla preukázať ako užitočné a mimoriadne vhodné fórum na dosahovanie konsenzu a na inkluzívny postup rozhodovania založený na partnerstve, ktorý dokáže podporiť zblížovanie vrátane zblížovania právnych predpisov; zastáva názor, že aj napriek zvyšujúcemu sa vplyvu krajín G20 by skupina G7 mohla zohrávať kľúčovú úlohu fóra etablovaných mocností určeného na konzultácie, koordináciu a dosahovanie konsenzu, pokiaľ ide o dialóg so skupinou BRICS a ďalšími krajinami s rozvíjajúcou sa ekonomikou, a to prednostne pred zasadnutiami krajín G20; domnieva sa, že by sa mala využiť aj existencia skupiny G8 s cieľom zladit' pozície s Ruskom, aby sa spoločné problémy dali riešiť koordinovane a účinne; podporuje parlamentný rozmer zoskupenia G20 a domnieva sa, že by sa mal naďalej upevňovať a zahrnúť do postupov rozhodovania, aby sa zabezpečil posilnený demokratický dialóg a kontrola; podporuje tiež vytvorenie obdobného konzultačného fóra zoskupenia G20 spájajúceho mimovládne organizácie a vedúcich predstaviteľov občianskej spoločnosti

a podnikov zo štátov skupiny G20;

18. je presvedčený, že súčasná kríza štátneho dlhu bude predstavovať dôležitý test pre skupinu G20 ako účinného fóra určeného na strategický politický dialóg, na základe ktorého možno presadzovať skutočný globálny systém hospodárskeho a finančného riadenia odrážajúci vzájomnú závislosť rozvinutých a rozvíjajúcich sa ekonomík, vytvárajúci základ pre odstraňovanie systematických nevyvážeností, ktoré môžu byť obzvlášť škodlivé pre rozvinuté a z dlhodobého hľadiska aj pre rozvíjajúce sa ekonomiky, a presadzujúci solidaritu na medzinárodných finančných fórach ako Medzinárodný menový fond;
19. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila politický dialóg a spoluprácu s krajinami BRICS s cieľom pokročiť v reforme inštitúcií globálneho finančného a hospodárskeho riadenia, t. j. brettonwoodských inštitúcií, aby sa zaistilo široké zastúpenie všetkých členských krajín pri súčasnom zohľadnení zmien v hospodárskom význame;
20. domnieva sa, že rozvinuté mocnosti by mali podporiť regionálne organizácie, ktoré zahŕňajú krajiny skupiny BRICS a ďalšie rozvíjajúce sa krajiny, ako napríklad združenia ASEAN alebo MERCOSUR, vrátane procesov budovania ich inštitúcií a kapacít a mali by zabezpečiť diplomatické zastúpenie na vysokej úrovni na stretnutiach takýchto organizácií;
21. poznamenáva, že vzhľadom na narastajúci celosvetový a regionálny význam Číny, Indie a ďalších rýchlo sa rozvíjajúcich krajín v Ázii môžu Spojené štáty americké aj EÚ postupne presúvať svoj hlavný záujem, politickú investíciu a zdroje do oblasti Tichého oceánu a vnímať severoatlantický rozmer a vzájomnú spoluprácu ako menej strategickú; ďalej poznamenáva, že Ázia by mala zohrávať dôležitejšiu úlohu v programe zahraničnej politiky Európskej únie a členských štátov EÚ; žiada väčšiu koordináciu politik Spojených štátov amerických a EÚ voči Číne, Indii a ďalším rýchlo sa rozvíjajúcim krajinám v Ázii s cieľom zabrániť rozchádzaniu sa týchto politik; je pevne presvedčený, že iba koordináciou svojho úsilia dosiahnu USA a EÚ požadovanú politickú súčinnosť, aby mohli viesť účinný pozitívny a konštruktívny dialóg s krajinami BRICS a ďalšími rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami; zastáva názor, že príležitosťou na určenie spoločných cieľov a na koordináciu stratégií v oblasti otázok celosvetového významu vrátane správy ekonomických záležitostí by bez toho, aby tým boli ovplyvnené stretnutia G7, mohli byť pravidelné samity EÚ – USA, aby sa dosiahol spoločný prístup k rýchlo sa rozvíjajúcim mocnostiam; pripomína, že transatlantické vzťahy majú hospodársky aj politicky prvoradý význam, a vyzdvihuje vzájomný silný hospodársky vzťah medzi Spojenými štátmi americkými a EÚ; domnieva sa, že aj Transatlantická hospodárska rada a transatlantický dialóg zákonodarcov ponúkajú príležitosť na dialóg a analýzu, a preto by mali venovať aj úvahám o strategickej angažovanosti EÚ a USA v súvislosti so skupinou BRICS a ostatnými významnými rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami a o tom, ako podporiť zblížovanie právnych predpisov s týmito krajinami; pripomína potrebu zriadiť Transatlantickú politickú radu ako orgán ad hoc pre systematické konzultácie na vysokej úrovni a koordináciu zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a Spojených štátov;
22. zdôrazňuje, že v otázkach celosvetového významu alebo otázkach súvisiacich s globálnym riadením by namiesto členských štátov mala byť EÚ účastníkom rozhovorov medzi

rozvinutými mocnosťami, skupinou BRICS a ostatnými rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami; v záujme dosiahnutia jednotného politického postoja voči skupine BRICS a ďalším rozvíjajúcim sa mocnostiam považuje za zásadne dôležité, aby členské štáty rozvíjali svoje dvojstranné vzťahy s maximálnou transparentnosťou a pamätali pritom na možný vplyv takýchto vzťahov na politiky a postoje EÚ; domnieva sa, že EÚ by sa mala snažiť dosiahnuť väčšiu politickú a hospodársku súdržnosť a rast v záujme udržania si politického vplyvu a kľúčovej úlohy v rysujúcom sa systéme založenom na multipolarite a v záujme toho, aby ju skupina BRICS a nové rýchlo sa rozvíjajúce krajiny vnímali ako potrebný a hodnotný partnerský subjekt;

23. zdôrazňuje, že celkovú koordináciu zahraničnej politiky EÚ voči skupine BRICS a ďalším rozvíjajúcim sa mocnostiam by mala zabezpečovať vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku/podpredsedníčka Komisie v súlade s článkom 18 ods. 4 a článkom 21 ods. 3 ZEÚ; domnieva sa, že EÚ by sa pod dohľadom vysokej predstaviteľky mala usilovať o lepšie prepojenie zahraničnej a bezpečnostnej politiky so sektorovými politikami EÚ, akými sú rozvoj, energetická bezpečnosť, obchod, prístup k surovinám a vzácnym zeminám, zmena klímy a migrácia, s cieľom využiť súčinnosť a zabezpečiť jednotný a systémový prístup k zahraničnej politike zameraný na všeobecné dodržiavanie zásad právneho štátu, ľudských práv a demokratického riadenia; domnieva sa, že koncepcia strategických partnerov EÚ by sa mala ďalej rozvíjať a lepšie vymedziť, aby odzrkadľovala tieto základné ciele; poukazuje na závery konferencie COP 17 Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) a zdôrazňuje pretrvávajúcu potrebu jednotného a koordinovaného úsilia o dosiahnutie postupnej dohody so skupinou BRICS;
24. zastáva názor, že jednotný prístup k zahraničnej politike na úrovni EÚ si vyžaduje tiež posilnenú koordináciu otázok súvisiacich s politikami krajín G7, G8 a G20 medzi predsedom Európskej rady, vysokou predstaviteľkou Únie, Radou, Parlamentom a Komisiou;
25. poznamenáva, že EÚ by mala byť schopná prispôbiť a zmeniť svoje interné štruktúry riadenia, aby zabezpečila postup rozhodovania, ktorý dokáže odrážať jej pluralitu a bude vhodný na dosahovanie konsenzu; zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa jednotný prístup k zahraničnej politike na úrovni EÚ voči skupine BRICS a ďalším rýchlo sa rozvíjajúcim krajinám odrážal na fungovaní ESVČ; je presvedčený, že ESVČ by v úzkej spolupráci s Parlamentom mala revidovať a posilňovať strategické partnerstvá s jednotlivými krajinami skupiny BRICS a pritom využívať ich osobitosti a možnosť súčinnosti a spolupráce s EÚ; naliehavo vyzýva ESVČ, aby vytvorila mechanizmus horizontálnej a vertikálnej koordinácie, ktorý umožní zahraničnej politike EÚ ťažiť z inštitucionálnej synergie EÚ a z hustoty a hĺbky bilaterálnych väzieb členských štátov so strategickými partnermi vrátane skupiny BRICS a ďalších rozvíjajúcich sa mocností; zastáva názor, že pokiaľ ide o skupinu BRICS, ESVČ by mala okrem štruktúr pozdĺž geografických a tematických úrovní zriadiť koordinačný mechanizmus ad hoc, aby zabezpečila súlad všetkých samostatných politík voči skupine BRICS zo systémového hľadiska a zohľadnenie prijatých politických línií v dialógu EÚ s rozvinutými mocnosťami ako USA, Kanada a Japonsko; domnieva sa, že delegácie EÚ v krajinách BRICS a v ďalších dôležitých rýchlo sa rozvíjajúcich krajinách by mali medzi sebou vytvárať užšie väzby s cieľom zaistiť neustále monitorovanie a analýzu vzťahov v rámci skupiny BRICS

a náležitých citlivých otázok, a tým umožniť systémovejší prístup; v tejto súvislosti zastáva názor, že delegácie EÚ v krajinách skupiny BRICS by mali vykonávať analýzu pozícií krajín tejto skupiny k riadeniu a globálnym problémom a k vzťahom s ostatnými krajinami BRICS; domnieva sa, že EÚ by mala zamerať svoje obnovené úsilie a zdroje na vedenie procesu reformy globálneho systému riadenia a medzinárodných organizácií s cieľom zabezpečiť inkluzívnejší postup dosahovania konsenzu a rozhodovania na celosvetovej úrovni, najmä reformy Bezpečnostnej rady OSN a globálneho finančného multilateralizmu;

26. domnieva sa, že „účinný multilateralizmus“ a lepšia koordinácia na mnohostranných fórach v záujme riešenia otázok globálneho riadenia by mali zostať základom posilneného partnerstva s krajinami skupiny BRICS; predovšetkým odporúča, aby EÚ pokračovala v úsilí o zapojenie týchto krajín v tomto zmysle;
27. domnieva sa, že Parlament by sa mal zúčastňovať na dvojstranných samitoch medzi EÚ a jej strategickými partnermi;
28. je presvedčený, že medzi zamestnancov, z ktorých pozostávajú delegácie EÚ v krajinách BRICS, by mali patriť aj styční úradníci Parlamentu s cieľom zlepšiť porozumenie národného parlamentného rozmeru v každej z týchto krajín, presadzovať užšiu spoluprácu a dialóg medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi na dvojstrannom základe a podporovať demokratickejšiu zodpovednosť rozhodovacích procesov na medzinárodných fórach, ako sú napríklad G8 a G20; domnieva sa, že okrem súčasných delegácií pre vzťahy s Ruskom, Indiou, Čínou a Južnou Afrikou by sa mohli zväziť tiež delegácia pre vzťahy s Brazíliou;
29. domnieva sa, že s ohľadom na zabezpečenie účinnej demokratickej kontroly tvorby politiky EÚ voči skupine BRICS a ďalším rýchlo sa rozvíjajúcim krajinám a s cieľom uľahčiť posilnený medziparlamentný dialóg s týmito krajinami by príslušní zamestnanci Parlamentu mali nadobudnúť osobitné schopnosti, a tým získať vhodné nástroje na analýzu a možnosti kontroly a byť schopní pomáhať členským štátom s presadzovaním účinného dialógu; tiež sa domnieva, že by sa mal zaviesť systém výmeny zamestnancov medzi Parlamentom a ESVČ s cieľom maximalizovať súčinnosť, medziinštitucionálny dialóg a spoluprácu a podporovať výmenu skúseností;
30. zdôrazňuje, že akékoľvek prehĺbenie vzťahov a posilnenie politickej spolupráce s krajinami skupiny BRICS na úrovni vlád by malo ísť ruka v ruke s trvalým dialógom medzi organizáciami občianskej spoločnosti; v tejto súvislosti vyzýva delegácie ESVČ a EÚ, aby vytvorili rámec na zjednodušenie a zintenzívnenie kontaktov medzi ľuďmi a kultúrnej a akademickej výmeny na základe existujúcich programov a programov ad hoc s cieľom zlepšiť vzájomné porozumenie a rozvíjať spoločné kroky a iniciatívy;
31. trvá na tom, že je potrebné vylepšiť politický dialóg s krajinami BRICS o dodržiavaní ľudských práv a sociálnych a environmentálnych noriem; v tejto súvislosti pripomína, že dodržiavanie základných pracovných noriem a programu dôstojnej práce Medzinárodnej organizácie práce (MOP) je nevyhnutné na dosiahnutie miléniových rozvojových cieľov, pretože zaručenie sociálno-politickej stability a zvýšenie úrovne kvalifikácie miestnej pracovnej sily má pozitívny vplyv na hospodárstvo krajiny;

32. víta uvedené oznámenie Komisie o rozpočte stratégie Európa 2020, ktoré načrtáva návrh tvorby finančných nástrojov a programov v rámci nadchádzajúceho viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020; zdôrazňuje, že nový nástroj partnerstva zameraný na podporu politických a hospodárskych záujmov EÚ vo svete a zahŕňajúci činnosti, ktoré nemajú nárok na oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA), by mal byť nástrojom zahraničnej politiky; domnieva sa, že takýto nástroj partnerstva by mohol pomôcť posilniť politické väzby, a tým aj ekonomické väzby s vybranými krajinami, a víta presadzovanie zblížovania právnych predpisov ako jedného zo svojich cieľov; domnieva sa tiež, že nástroj partnerstva by mal zahŕňať finančné riadky na verejnú diplomaciu s cieľom upevniť vzťahy jednotlivých krajín s EÚ a rozvíjať vplyv, partnerstvo a lojálnosť; zastáva však názor, že by sa mali vytvoriť aj rezervy s dodatočnými zdrojmi na podporu demokratizácie, posilnenia právneho štátu, lepšieho vzdelávania a obmedzovania sociálnej nerovnosti; domnieva sa, že nový návrh finančných nástrojov a programov by mal klástť obzvlášť dôraz na finančné riadky ad hoc určené na poskytovanie podpory rozvíjajúcim sa mocnostiam a potenciálnym rozvíjajúcim sa mocnostiam na upevnenie demokratických štruktúr a na vytvorenej dobrej správy vecí verejných a právneho štátu, organizácií občianskej spoločnosti, dobrých vzdelávacích systémov a postupného sociálneho začleňovania; víta návrh Komisie zahrnúť zásadu podmienenosti do všetkých programov a nástrojov EÚ a domnieva sa, že to je kľúčom k dosiahnutiu väčšieho vplyvu pri presadzovaní ľudských práv, demokracie a dobrej správy vecí verejných ako všeobecných hodnôt;
33. vyzýva krajiny BRICS, aby v oblasti medzinárodnej rozvojovej politiky prevzali úlohu, ktorá bude lepšie odrážať ich podiel na celosvetovom HDP;
34. naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby podporovali iniciatívy v oblasti spolupráce medzi južnými krajinami a podieľali sa na projektoch trojstrannej spolupráce, na ktorých sa zúčastňujú krajiny skupiny BRICS;
35. považuje za mimoriadne dôležité podnietiť lepšiu spoluprácu EÚ s krajinami skupiny BRICS a ďalšími krajinami s rozvíjajúcou sa ekonomikou v systéme globálneho riadenia a v medzinárodných organizáciách; domnieva sa, že EÚ a USA by mali začať strategický dialóg s krajinami skupiny BRICS o možnostiach reformy medzinárodných organizácií; domnieva sa, že na úrovni EÚ by sa mali podporiť úvahy o tom, ako maximalizovať úlohu, silu a hlasovacie právomoci EÚ na medzinárodných fórach a ako dosiahnuť efektívnejšiu koordináciu medzi členskými štátmi EÚ na takýchto fórach, a tým aj súdržnejší postoj s cieľom zabezpečiť pozitívny dialóg, partnerstvo a spoluprácu s krajinami skupiny BRICS;
36. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, predsedovi Komisie, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, poľskému predsedníctvu Rady Európskej únie, Komisii a ministerstvu zahraničných vecí USA.

ODÔVODNENIE

Skupina BRICS (Brazília, Rusko, India, Čína a Južná Afrika) a ďalšie krajiny s rozvíjajúcou sa ekonomikou by mohli nadobudnúť značný význam v rámci zahraničnej politiky na celosvetovej úrovni, ak sa ich hospodársky rast bude naďalej posilňovať. Z hľadiska celosvetového hospodárstva sa očakáva, že ekonomiky siedmich rýchlo sa rozvíjajúcich krajín (Brazília, Rusko, India, Čína, Indonézia, Mexiko a Turecko) budú v roku 2050 väčšie ako ekonomiky krajín G7 (USA, Japonsko, Kanada, Spojené kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko a Taliansko) spolu. Pokiaľ ide o hrubý domáci produkt, predpokladá sa, že Čína sa stane najväčšou ekonomikou sveta pred rokom 2020 a India by sa mohla stať najrýchlejšie rastúcou ekonomikou sveta ešte pred rokom 2050.

Ako poukazuje súčasná hospodárska kríza, vzťah rozvinutých mocností a rozvíjajúcich sa mocností charakterizuje silný stupeň vzájomnej závislosti a upevnenie vedúcej hospodárskej pozície rozvíjajúcich sa mocností je očividne podmienený hospodárskou prosperitou a rastom rozvinutých mocností. V dôsledku toho je možné sa pokúsiť o viac ako o vzájomnú dôveru, uznanie a spoluprácu, čo sa týka hospodárstva, a usilovať sa skôr o vytvorenie spoločnej platformy pre otázky zahraničnej politiky za predpokladu, že sa zriadi nový systém globálneho riadenia, ktorý bude dostatočne prístupný pre skupinu BRICS a ďalšie rozvíjajúce sa mocnosti a založený na spoločných hodnotách.

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že skupina BRICS už preukázala jasné ambície zapájať sa do zahraničnej politiky. Krajiny BRICS sa od roku 2009 pravidelne stretávajú a snažia sa zapájať do záležitostí na medzinárodnej úrovni. Vedúci predstavitelia skupiny BRICS napríklad na konci tretieho stretnutia vedúcich predstaviteľov skupiny BRICS, ktoré sa uskutočnilo 14. apríla 2011, vydali spoločné vyhlásenie, v ktorom vyzývajú na väčšiu medzinárodnú spoluprácu a na posilnenie globálneho riadenia a vyjadrujú podporu mnohostrannej diplomacii s Organizáciou Spojených národov a krajinami G20. Krajiny skupiny BRICS sa snažili tiež o nadobudnutie dôležitosti zjednocovaním ich postoja pri niekoľkých príležitostiach: zdržali sa hlasovania o rezolúcii BR OSN č. 1973 (2011) o Líbyi (Južná Afrika v tom čase ešte nepatrila do skupiny BRICS), odložili hlasovanie o úlohe EÚ vo Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov a usilovali sa o zhodujúce sa stanoviská k Pobrežiu Slonoviny, Sudánu a umiestneniu zbraní vo vesmíre. Zdá sa teda, že skupina BRICS spochybňuje súčasný systém medzinárodného riadenia; Ak by sa však vytvoril nový inkluzívny systém riadenia, mohli by sa stať cennými partnermi Západu, ako naznačuje nedávna reforma Medzinárodného menového fondu, menovanie jeho novej generálnej riaditeľky a prebiehajúce diskusie o tom, ako riadiť hospodársku krízu v Európe.

EÚ bude musieť náležite zohľadniť význam, ktorý skupina BRICS a ďalšie rozvíjajúce sa mocnosti nadobudli z politického a ekonomického hľadiska, využiť svoj politický vplyv na pokračovanie v presadzovaní všeobecných hodnôt v rámci rysujúceho sa systému riadenia založeného na multipolarite a viesť reformu medzinárodného systému riadenia. EÚ však v tomto prípade musí konať ako jednotná a silná politická a hospodárska jednotka. Toto sa ukazuje ako ešte nevyhnutnejšie s ohľadom na skutočnosť, že nadnárodné výzvy, akými je zmena klímy, otázky týkajúce sa celosvetovej regulácie, prístup k surovinám a vzácnym zeminám, terorizmus, trvalo udržateľný rozvoj, celosvetová politická stabilita a bezpečnosť, si

budú vyžadovať inkluzívny prístup založený na pravidlách, spoločných hodnotách, konsenze a úzkej súčinnosti a spolupráci s novými rozvíjajúcimi sa mocnosťami, ak sa majú nájsť skutočne spoločné a účinné riešenia nadnárodných výziev. EÚ by mohla a mala v každom prípade prevziať iniciatívu a zohrávať hlavnú úlohu v tejto veci.

Cieľom tejto správy je prediskutovať základné prvky nového inkluzívneho systému globálneho riadenia, predložiť odporúčania a súčasne určiť kľúčové oblasti reformy, v ktorých by sa EÚ mohla snažiť o zefektívnenie svojej činnosti a inštitucionálnej štruktúry, a tým zvýšiť svoj potenciál a účinnosť v úlohe globálneho aktéra.

7.12.2011

STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ

pre Výbor pre zahraničné veci

k zahraničnej politike EÚ voči skupine BRICS a ďalším rozvíjajúcim sa mocnostiam: ciele a stratégie
(2011/2111(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Birgit Schnieber-Jastram

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže všetky krajiny BRICS s výnimkou Ruska sú podľa klasifikácie OECD/DAC rozvojové krajiny;
- B. keďže napriek nedávnomu výraznému hospodárskemu rastu väčšiny krajín BRICS patria tieto krajiny podľa údajov Svetovej banky zároveň ku krajinám s absolútne najvyššou koncentráciou chudoby na svete (napr. v Číne žije 207 miliónov ľudí z príjmu nižšieho ako 1,25 USD na deň a v Indii je to 41,6 % obyvateľstva); keďže to preukazuje, že rýchly hospodársky rast bez rastu v prospech chudobných a vytvorenia záchranných sietí môže vo veľkej väčšine prípadov viesť k zvýšeniu nerovností;
1. poukazuje na to, že krajiny BRICS sú príliš rôznorodé na to, aby voči nim EÚ mohla uplatňovať jednotnú politiku, a naliehavo žiada, aby sa nadviazala nová, diferencovaná rozvojová spolupráca; navrhuje však, že zatiaľ čo by sa EÚ mala pokúsiť nájsť jednotné modely a oblasti záujmu krajín BRICS (technická spolupráca a pomoc, zladenie legislatívnych požiadaviek atď.), čo by Únii umožnilo vybudovať si pozíciu hlavného partnera krajín BRICS a maximalizovať svoje komparatívne výhody, ako je vyspelá legislatíva v oblasti životného prostredia, skúsenosti s regionálnou spoluprácou a odborné znalosti potrebné na zavedenie systému znižovania sociálnych nerovností (napr. účinné

daňové systémy a systémy sociálnej ochrany), mala by sa EÚ usilovať viac zapojiť krajiny BRICS do mnohostranných fór v záujme riešenia globálnych otázok, ako je to v prípade zmeny klímy, trvalo udržateľného rozvoja (v kontexte samitu Rio + 20), boja proti chudobe atď., a do preberania zodpovednej úlohy pri medzinárodných rozhovoroch o klíme;

2. je si vedomý skutočnosti, že krajiny BRICS sú silnejšie hospodárske zoskupenie a sú vhodnejšie na riešenie globálnych politických a hospodárskych problémov, zatiaľ čo zoskupenie IBSA (India, Brazília a Južná Afrika) už zaviedlo mechanizmy na riešenie sociálno-ekonomických a rozvojových otázok;
3. takisto vyzýva EÚ, aby zintenzívnila politický dialóg a spoluprácu s krajinami BRICS s cieľom pokročiť v reforme inštitúcií globálneho finančného a hospodárskeho riadenia, t. j. brettonwoodských inštitúcií, aby sa zaistilo široké zastúpenie všetkých členských krajín pri zohľadnení zmien v hospodárskom význame;
4. domnieva sa, že EÚ by mala sformulovať svoju pozíciu týkajúcu sa užších vzťahov s krajinami BRICS, a to aj so zreteľom na skutočnosť, že vízia EÚ a týchto krajín, pokiaľ ide o záväzky a inštitucionalizované režimy, nemusí byť nevyhnutne vždy rovnaká; domnieva sa tiež, že podporu účinného multilateralizmu zo strany krajín BRICS možno získať výmenou za výraznejšie zastúpenie v príslušných medzinárodných inštitúciách; trvá na tom, že výzvy súvisiace s rastom vplyvu krajín BRICS by sa mali vnímať ako príležitosť, nie ako problém;
5. vyzýva EÚ, aby dodržiavala normy sociálnej zodpovednosti podnikov, a to aj vzhľadom na rastúcu mieru hospodárskej súťaže v oblasti zdrojov, aby bola zaručená právna istota a udržateľné dlhodobé partnerstvá;
6. domnieva sa, že „účinný multilateralizmus“ a lepšia koordinácia na mnohostranných fórach v záujme riešenia otázok globálneho riadenia by mali zostať základom posilneného partnerstva s krajinami BRICS; predovšetkým odporúča, aby EÚ pokračovala v úsilí o zapojenie týchto krajín v tomto zmysle;
7. víta iniciatívy 2. akčného plánu na roky 2011 – 2013 v rámci spoločnej stratégie EÚ – Afrika, ktoré zabezpečujú odbornú prípravu v oblasti najlepších postupov pri rokovaní o zmluvách o nerastoch a pri podpore vedeckej spolupráce v odvetví ťažby nerastných surovín, lebo účinky iniciatív ako EITI sa prejavujú až v dlhodobejšom horizonte a niektoré krajiny BRICS sa na nich ešte nezúčastňujú;
8. poukazuje na to, že aj pre nových darcov je výhodné dodržiavať zásady účinnosti pomoci, a zdôrazňuje, že pokiaľ ide o intenzívnejšie diskusie s krajinami BRICS, dialógy v súvislosti s rozpočtovou podporou a budovaním kapacít v afrických krajinách sa ukázali ako produktívne;
9. vyzýva Komisiu, aby vymedzila konkrétne oblasti spolupráce s krajinami BRICS v rámci rozvojovej politiky, ako je spolupráca v odvetví zdravotníctva vrátane prístupu k službám základnej starostlivosti a infraštruktúre, boj proti chudobe, AIDS, rozdielom medzi mestami a vidiekom a korupciou, čo je dôležité nielen v samotnej Číne a ostatných krajinách BRICS, ale zároveň predstavuje aj ťažisko ich rozvojovej spolupráce, spolupráce v oblasti

zmiernenia zmeny klímy a prispôsobenia sa jej a spolupráce s krajinami BRICS v súvislosti s poľnohospodárskymi aspektmi rozvoja;

10. trvá na tom, že je potrebné vylepšiť politický dialóg s krajinami BRICS o dodržiavaní ľudských práv a sociálnych a environmentálnych noriem; v tejto súvislosti pripomína, že dodržiavanie základných pracovných noriem a programu dôstojnej práce MOP je nevyhnutné na dosiahnutie miléniových rozvojových cieľov, pretože má pozitívny vplyv na hospodárstvo krajiny tým, že zaručuje sociálno-politickú stabilitu a zvyšuje úroveň kvalifikácie miestnej pracovnej sily;
11. poznamenáva, že krajiny BRICS sa stali významnými subjektmi v oblasti zahraničnej pomoci, ktoré niekedy spochybňujú udržateľnosť financovaných projektov; vyzýva EÚ, aby zapojila krajiny BRICS do schvaľovania tzv. zásad rovníka, čo je dobrovoľný súbor noriem na určovanie, vyhodnocovanie a riadenie sociálnych a environmentálnych rizík pri financovaní projektov;
12. podčiarkuje potenciál výskumnej politiky pre zlepšenie vzťahov EÚ s krajinami BRICS vo všeobecnosti a konkrétne aj pre rozvojovú politiku; vyzýva preto Komisiu, aby podporovala budovanie vedeckých kapacít v rozvojových krajinách väčšími investíciami do výskumnej infraštruktúry, a to buď prostredníctvom rámcových programov alebo nástroja financovania rozvojovej spolupráce, napr. v rámci rádioastronomických projektov v Afrike, na ktorých sa podieľajú tak krajiny BRICS, ako aj EÚ;
13. poukazuje na to, že zvýšenie transparentnosti finančných tokov, zabezpečenie verejných súťaží na projekty a plné posúdenie makroekonomického vplyvu financovania v oblasti rozvojových politík je v záujme krajín s nízkymi príjmami, krajín BRICS a EÚ;
14. navrhuje, aby sa zameranie EÚ na účinnosť pomoci doplnilo zameraním na účinnosť rozvoja (t. j. výstupy a výsledky rozvojových politík a pomoci), čo je koncepcia, ktorú uprednostňujú noví darcovia; domnieva sa, že koncepcia účinnosti rozvoja by tak mohla byť príležitosťou na prehĺbenie dialógu medzi EÚ a krajinami BRICS, ale aj možnosťou, ako v rámci samotnej EÚ posilniť koncepciu súdržnosti politík v záujme rozvoja zakotvenú v článku 208 ZFEÚ;
15. vyzýva krajiny BRICS, aby v oblasti medzinárodnej rozvojovej politiky prevzali úlohu, ktorá bude lepšie odrážať ich podiel na celosvetovom HDP;
16. nalieha na EÚ a členské štáty, aby podporovali iniciatívy v oblasti spolupráce medzi južnými krajinami a podieľali sa na projektoch trojstrannej spolupráce, na ktorých sa zúčastňujú krajiny BRICS;
17. zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že krajiny BRICS nie sú členmi OECD, nevzťahujú sa na ne ani normy OECD pre rozvojovú pomoc, ani usmernenia OECD pre financovanie vývozných úverov, ktoré obmedzujú viazanú pomoc, regulujú postupy úverovania, vyžadujú výmenu informácií, zavádzajú sociálne a environmentálne normy a normy v oblasti riadenia, pokiaľ ide o financovanie;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	5.12.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 20 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Michèle Striffler, Alf Svensson, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Fiona Hall, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Linda McAvan, Judith Sargentini
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Vittorio Prodi

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	20.12.2011
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 49 -: 2 0: 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Anneli Jäätteenmäki, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Kristiina Ojuland, Alojz Peterle, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Marek Siwiec, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laima Liucija Andrikiienė, Elena Băsescu, Tanja Fajon, Kinga Gál, Othmar Karas, Monica Luisa Macovei, Norbert Neuser, Judith Sargentini, Marietje Schaake, Traian Ungureanu
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Eider Gardiazábal Rubial, Siiri Oviir